

Apurahan käyttöselvitys

Sain Avekilta jatkokoulutusapurahan animaation maisteriopintoihini Viron taideakatemiassa. Käytin apurahan oppilaitokseni lukukausimaksuun. Opinnot jatkuvat, ja tavoitteeni on valmistua määräajassa keväällä 2016.

Aloittaessani maisteriopinnot toivoin kehittyväni käsikirjoittajana ja ilmaisijana. Nyt toisen vuoden alussa uskallan jo sanoa kehittyneeni, mutta hieman eri kulmasta, kuin alunperin luulin.

En saanut Priit Pärnin käsikirjoitusopetuksesta suurta ahaa-elämystä, mielen pikku työkaluja kyllä. Minulle jäi tunne, että hänkin on ehkä jo väsynyt opettamiseen, tai sitten vuosikurssini vain oli poikkeuksellisen tylsä eikä inspiroinut häntä opettamaan. Puolivuotisen kurssin paras anti oli viikottaiset tapaamiset ja kotitehtävien paljous, mikä piti aivojen hammasrattaat pyörimässä.

Paras asia, jonka taiteellinen johtaja Pärn minulle antoi, oli se, ettei hän hyväksynyt käsikirjoitusversioitani keväällä noin kolmeen kuukauteen. Ymmärsin myöhemmin, ettei silloinen lähestymistapani ollut hedelmällinen. Lopullisessa käsikirjoituksessa on paljon paremmat mahdollisuudet onnistumiseen, ja loppu on itsestäni kiinni. Pärnin puoliso ja työskentelypari Olga Pärn on ollut käsikirjoitustapaamisissa elävöittävä voima; hyvä poliisi, joka innostuu ja puskee projektia eteenpäin, joskus eri suuntaan kuin Priit. Olen huomannut, että näiden kahden voimakentän keskellä on joskus vaikea muistaa, mitä halusikaan itse. Minulla on siitä onneksi ainakin tyyllinen haju. Lopputyössäni haluan kiinnittää erityistä huomiota rytmiin.

Kursseista suurin yksittäinen harjoittajani on ollut Maiu Rõõmusin opettama anatominen piirustus, joka ihme kyllä on animaation maisteriopiskelijoille vain valinnainen aine. Animaattorille anatomian ymmärtäminen ja ihmiskehon, kuten minkä tahansa muunkin objektin, kolmiulotteinen käsittäminen on tärkeää. Kurssi jakautuu syys- ja kevätlukukauteen, joista ensimmäinen on omistettu luuston oppimiselle ja toinen lihaksistolle. Kykyni kuvata ja varioida ihmiskehoa on parantunut huomasti, ja koen suurelle paperille työskentelyn vapauttaneen ilmaisuani, erityisesti viivaani.

Tiiu Baldwinin kokeilevan piirustuksen kurssi usutti minut kokeilemaan leviävän musteen animoimista. Tulos oli innostava, ja aion toteuttaa tänä syksynä lyhyen dokumentaarisen animaation samankaltaisella tyyllillä, useampia värejä käyttäen.

Muutenkin kiinnostavimmat, uusia aivoyhteyksiä luoneet aineet ovat löytyneet virallisen opintosuunnitelman ulkopuolelta. Viron taideakatemian parhaita puolia on, että kurseja voi ottaa miltä tahansa laitokselta, jos vain kielitaito ja perusosaaminen riittävät. Tämä vaatii tiettyä sinnikkyyttä, mutta oma-aloitteisuus on vaivan arvoista. Esimerkiksi grafiikan teko kutkuttaa aivojen luovaa puolta ja laajentaa ilmaisykykyä siinä, missä hahmosuunnittelukurssikin. Itselleni grafiikka oli inspiroivampaa.

Koen opintojen sekä kehittyneen viivan olleen syy myös avautuneisiin työmahdollisuuksiin Virossa. Työskentelin elokuun 2015 ajan animaattorina ohjaaja Kristjan Holmille. Animaatio tulee nähtäville Viron kansallismuseoon Tarttoon osana

laajempaa kokonaisuutta vuonna 2016. Kyseessä oli ensimmäinen kerta, kun työskentelin animaattorina toiselle ohjaajalle. Olen aina ajatellut, etten ole kummoinen animaattori, ja siksi olin paitsi innostunut myös hieman kauhistunut, kun ohjaaja tarjosi minulle työtä. Olen kuitenkin ikionnellinen, että otin työn vastaan. Osaamiseni kasvoi vastuun, kiivastahtisen työskentelyn ja ohjaajan luottamuksen myötä. Tajusin, että olenkin aivan hyvä.

Työskentely oli paitsi itsetuntoa kohottavaa ja osaamistani laajentavaa, myös todella vapauttavaa: Minun ei tarvinnut tehdä taiteellisia päätöksiä, ainoastaan animoida hyvin. Koin tähänastisen urani suurimman ammatillisen tyydytyksen, kun ohjaaja nauroi nähdessään animaationi ja sanoi: ”Täydellistä, se on juuri oikeanlainen tyhmä koira.” Työskentelin mielelläni jatkossakin animaatioprojekteissa mielummin toteuttajana kuin ohjaajana.

Paitsi animaatiotyöläisenä toimimisesta, olen entistä enemmän kiinnostunut liikkumattomilla kuvilla kertomisesta. Kesällä vierailin kuvittaja Ilon Wikladin museossa Haapsalussa ja minussa vahvistui tunne, että kuvittaminen olisi minulle ominta. Viron valtion metsäsäätiö RMK tarjosi minulle lyhyen aikaa lastenkirjankuvitusprojektia, josta se kuitenkin myöhemmin vetäytyi. Työn toteutuminen olisi ollut upeaa, mutta jo sen vakava harkitseminen oli opettavaa. Tajusin, että pystyisin siihen, ja lopputulos voisi olla hyvä. Jos palaan Suomeen, ensisijainen toimeni tulee olemaan kontaktien etsiminen kuvitusosalta.

Lähtiessäni Viroon opiskelemaan tavoitteenani ei ollut verkostoitua, pikemminkin erakoitua. Edellisen koulutuksen aikana käytin enemmän aikaa sosiaaliseen liehumiseen kuin itse tekemiseen. Nyt halusin tehdä toisin. Se on onnistunut ja tuntunut hyvältä ja oikealta. Aivan täysin en ole kyennyt välttämään kontaktien syntymistä, mistä olen toki iloinen. Maisteriopintojeni aikana ammatillinen identiteettini on vahvistunut. Tunnen olevani pätevä tekijä, en enää pelkkä unelmoija.

Kiitän Avekia tärkeästä taloudellisesta tuesta.

Tallinnassa 30.9.2015
Heta Jääliinoja